

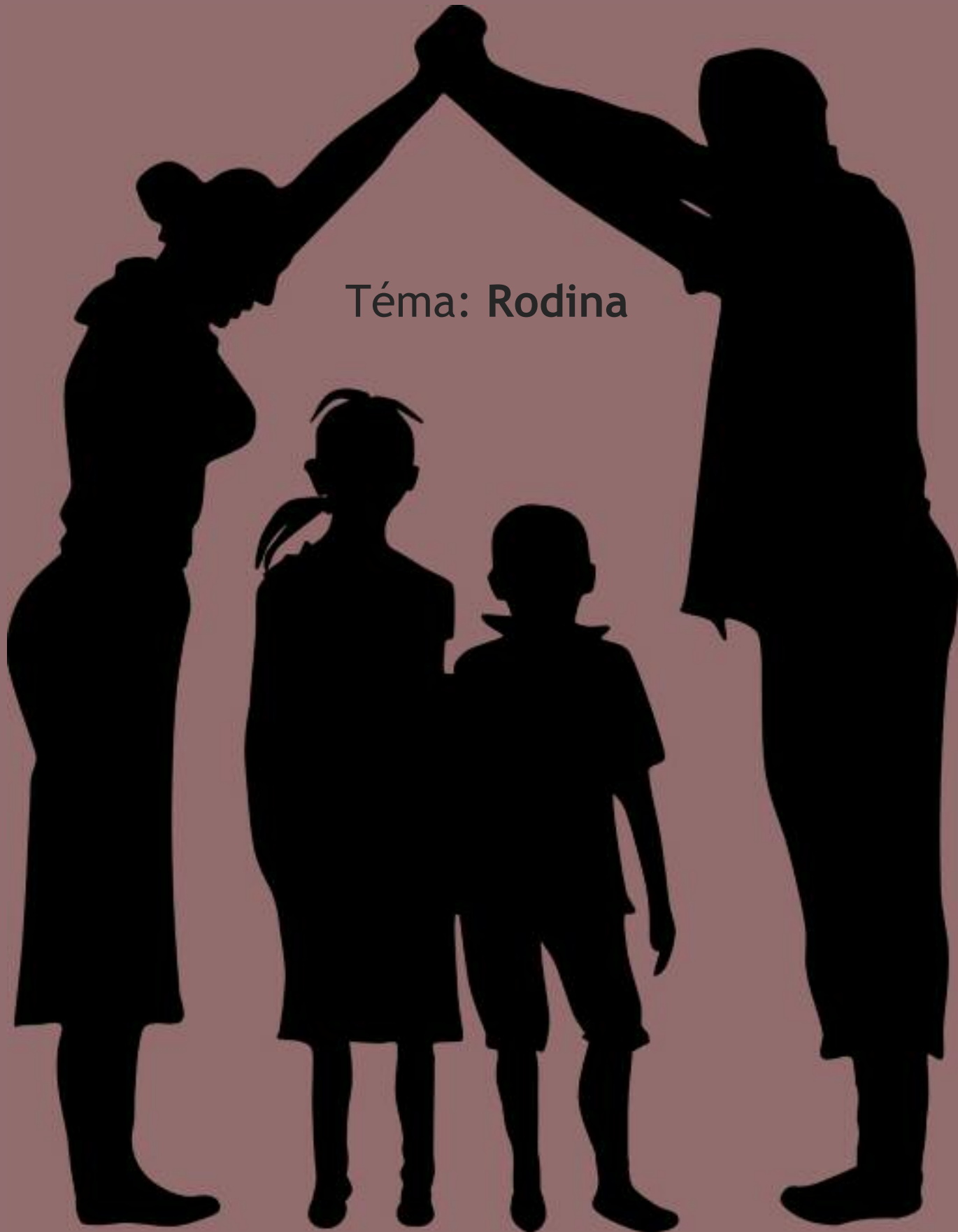
Ročník: 101 | číslo: 20 | 16. května 2021 | Cena: 15 Kč

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Téma: Rodina

EDITORIAL

„Šťastný je ten, kdo našel štěstí v rodině.“

Lev Nikolajevič Tolstoj

Právě v průběhu příprav tohoto magazínového čísla s tématem rodina se v poslanecké sněmovně projednává, zda nejmenší děti zůstanou v ústavní péči a budeme tak i nadále jednou z posledních zemí v Evropě, která stále zachovává kojenecké ústavy. V České republice vyrůstá až 8000 dětí v ústavní péči a kojeneckými ústavami alias dětskými centry jich projde během roku na 1200. Přitom právě první roky jsou pro správný vývoj dítěte ty nejdůležitější a ovlivňují jeho celý budoucí život. Ohrožení deprivací a zvýšeným rizikem sociálního vyloučení není radno podceňovat.

Za každým z výše uvedených čísel se však skrývá především konkrétní příběh dítěte, které nemělo to štěstí vyrůst v milující rodině. Ani ta nejkvalitnější služba poskytovaná ve zdravotnickém zařízení se nevyrovná pocitu přijetí, bezpečí a lásky, kterou dítě může získat v domácím prostředí od svého nejbližšího člověka - ať již od rodiče biologického, adoptivního nebo vhodně zvoleného pěstouna.

Když nyní slavíme Mezinárodní den rodiny, přejme každému dítěti co nejšťastnější start do života, bez strachu a nejistoty.

Josefina Hudcová

Týdeník Církve československé husitské.

Vydává: Ústřední rada

Církve československé husitské,
Wucherlova 5, 160 00 Praha 6.

Vedoucí redaktorka: ThDr. Klára Břeňová,
redaktoři: Mgr. Josefina Hudcová,
Mgr. Ervín Kukuczka, Milan Udržal, grafik.
Šéfredaktorka Cesty:

Mgr. Jana Krajčířiková.

Tel. redakce: 220 398 107;

e-mail: cesky.zapas@ccsh.cz

Tisk: Grafotechna plus.

Distribuce a reklamace:

ADLEX, spol. s r. o., Xaveriova 1888/45,
Praha 5 150 00

Redakce si vyhrazuje právo na úpravy
a krácení příspěvků.

Předplatné: Mgr. Dagmar Pišová,

tel.: 220 398 117,

e-mail: prodejna.blahoslav@ccsh.cz

ZE ŽIVOTA CÍRKVE

Církevní zastupitelstvo CČSH přijalo na návrh biskupské rady toto usnesení:

S ohledem na probíhající pandemickou situaci Církevní zastupitelstvo schvaluje konání církevního sněmu k volbě patriarchy CČSH dne 19. 6. 2021 (sněm může být svolán do vnitřních i do venkovních prostor).

CZ vyzývá br. správce církve, aby sněm svolal nejpozději 7. 5. 2021 (dle řádů 6 týdnů předem).

CZ připomíná své usnesení ze dne 3. 2. 2021, že rozhodnutí o případných námitkách k volbě patriarchy ponechává na volebním sněmu. V případě, že pandemická situace neumožní sněm konat v červnu 2021, církevní zastupitelstvo usnesením prodlužuje pověření správce církve ThDr. Tomáše Butty do 30. 9. 2021. Správce církve v tom případě svolá církevní sněm na 4. 9. 2021. Nedovolí-li pandemická opatření státu konání volebního sněmu CČSH k volbě patriarchy v červnu ani v září 2021, rozhodne CZ o dalším postupu. CZ žádá diecéze, aby do 25. 5. 2021 nahlásily na ÚÚR ses. tajemnici Mgr. Janě Krajčířikové své laické delegáty na volební sněm s uvedením data zvolení na konkrétním shromáždění náboženské obce (volba volitelů na shromáždění náboženské obce nesmí být starší než 6 let).

CZ usnesením konstatuje, že pokud se bude konat sněm 19. 6. 2021, nebude se konat jarní zasedání CZ.

Práce s rodinou aneb od Husátka po OK Poradnu!

V Husitském centru o.p.s. pracujeme s dětmi ohroženými sociálním vyloučením již od roku 2004. Netrvalo dlouho a došlo nám, že děti samy svojí životní změnu nastartovat nezvládnou, že musíme pracovat s celou rodinou.

Naši první službu pro celé rodiny „Husátko, klub pro nejmenší“ jsme založili v roce 2015. Zde jsme začali pracovat s maminkami a dětmi společně, řešili jsme škálu témat a problémů, od osobních až po právní. Na základech dlouholeté praxe se nám podařilo začít projekt podpořený strukturálními fondy EU a naši nabídku práce s rodinou ještě rozšířit. V komunitní kuchyni odstartovalo v r. 2019 komunitní vaření a cvičné zaměstnávání, v modlitebně se otevřela malá školička, celý kostel se zaplnil rodinným životem. Začali jsme se s klientkami scházet na růstových skupinách i individuálních setkáních, kde jsme se zaměřili na hledání sebeúcty, budování vlastních hranic a práci s motivací. Založili jsme OK Poradnu, kde řešíme různorodou problematiku bydlení, financí, vzdělání či zaměstnání.

Naším cílem je komplexní komunitní práce, pracujeme v terénu, poskytujeme poradenství, krizovou intervenci, terapie i potravinovou pomoc. Nově také sociálně právní ochranu dětí. V terapii se zaměřujeme na posilování kompetencí, zodpovědnosti a sebeúcty; dáváme tak prostor k nastartování komplexní životní změny. Pracujeme převážně na území Prahy 3, většinu našich služeb poskytujeme zdarma.

Tým Husity

Láska, ta je bílá...

Ode dne, kdy náš milý a vzácný autor a básník Miroslav Matouš ukončil svou dlouhou, pozeňnanou pozemskou pouť, uplynulo několik týdnů a v našem časopise jsme na něj zavzpomínali několikrát. Ráda bych k těmto reflexím přidala i pár těch mých, z nedávné doby.

Seznámili jsme se před 11 lety, když jsem nastoupila jako redaktorka do Českého zápasu (dnes, obeznámena s termínem pana Matouše **BOŽÍ REŽIE** věřím, že právě TA ono setkání s ním a posléze jeho rodinou, spunktovala). Starý pán, tehdy téměř devadesátiletý, s mlouvou a způsoby gentlemana a pro mě naprosto nepochopitelnou fyzickou kondicí (ano, vzpomínám, jak jednou na „Kulaťáku“ dobíhal tramvaj a také, jak jsem mu skoro nestačila v Brně při výstupu do ulice našeho církevního penzionu Zahrada) a fenomenální paměti k nám týden co týden přicházel „na slovíčko“. Poreferoval o tom, na čem aktuálně pracuje, o dění v církvi i mimo ni a v neposlední řadě přinášel k otištění své vlastní příspěvky k tématům, která mu byla blízká: zodpovědnost člověka před Bohem, ostatními lidmi i celým stvořením. To vše v próze, ale i, jak dobře známo, ve verších. Ty mi byly nejbližší, přestože jsem poezii nikdy neměla příliš v lásce – snad v důsledku záliby ve věcném a zcela konkrétním uvažování a pojmech, s krédem „hlava vzdálená oblakům a nohy pevně na zemi“. A snad kvůli tomu jsem poezii ani příliš nerozuměla... Nicméně vyjádření Matoušova mi problém nečinila a vždy jsem je četla a pro jednotlivá čísla našeho časopisu

vybírala ráda a s potěšením. Zvláště pak ta, vyjadřující údiv nad kouzlem a dokonalostí přírodního a vůbec veškerého vesmírného dění a ta, která se s tímto popisem obrací na dětského čtenáře. Jen považte, není to nádherna?: „*Nedávno to*

Dívčí meditace

Miroslav Matouš

Co je to láska, cítím, vím
a na to nemusím mít vědu.
Já to však říci neumím
a ani vypsát nedovedu.
Tak málo, málo sebe znám...
Co jsem a co tu znamenám?
Chci mít však jasno ve svém jménu
a s tebou znát i vlastní cenu.

Modrá je rozum? Žlutá cit?
Co červenou chceš označit?
A jaká pro lásku ti zbyla?
Můj milý, láska, ta je bílá!

byly holé pruty, teď je keř jak oheň zlatožlutý. Je to div, že stačilo tak málo, aby samo slunce v květech vzplálo.“

Bratr Matouš měl úžasně vyjadřovací schopnosti a rovněž smysl pro humor a tak bych ráda připojila ještě malou osobní poznámku, takové postesknutí: škoda, že ve svých knihách nevěnoval více prostoru třeba zážitkům, které jsem slyšela u něj doma: neuvěřitelným příhodám souvisejícím z části s jeho veskrze nepraktickým postojem v každodenním životě. Historkám z běžného života, života své rodiny, svých nejbližších...

Svou vzpomínku bych ráda zakončila také v tomto humorném duchu. V jeho rodině vždy silně vnímali jeho kontakty v církvi, ať již v Jednotě bratrské či té naší československé husitské. Tyto vztahy, dá se říci, určitým způsobem zastínily vztahy běžné, otcovské, synovské... a tak se pro ně stal v běžné mluvě zkrátka bratrem, vlastně *Brudrem*, jak ho oslovovali jeho němečtí přátelé. A podobně se vžilo i označení sestra pro nejruznější typy kontaktů, i mimo církevní společenství. Sestrou jsem se stala i já. Bez dalšího specifikování – což vedlo i k roztomilým nedorozuměním. Například když před časem onemocněl, bylo třeba odebrat krev a na dotaz mu bylo řečeno, že za tím účelem přijede sestra. Zeptal se tehdy - to jako Klára? Musím podotknout, že zdravotní vzdělání nemám a taková situace by mi, stejně jako Mírkovi, způsobila nemalé obtíže:-)... A takových příhod byla za těch pár let s bratrem celá řada. Ráda na ně vzpomínám... Díky za ně, a vůbec za všechno...

Klára Břeňová

Díky za vzácné služebníky

Jsou lidé, kteří se stále „zviditelňují“, usilují o vědecké tituly, společenskou prestiž, plánují velké projekty - a jsou lidé, kteří se nepředvádějí, pokorně „pracují na vinici Páně“ a dovedou uklidňovat, smířovat, zabraňovat zbytečným střetům.

Do druhé skupiny patřil bratr farář Milan Semilský. Jeho obdarování jsem si uvědomila, když v době dovolené sestry farářky Bělunkové sloužil v Mariánských Lázních a po bohoslužbě jsme seděli na faře. Rozvinula se debata o podléhání komunistickému tlaku, o „nutnosti“ vstoupit do KSČ. Jedna sestra omlouvala své známé, že „museli do KSČ vstoupit“ z nějakých důvodů. Byla jsem tvrdě proti; ze své i bratrovy zkušenosti jsem věděla, že i bez tohoto členství bylo možné dosáhnout uznávaného i vedoucího postavení, ovšem bylo nutné umět a dělat víc než ostatní. Hrozícímu střetu dvou výřeč-

ných žen zabránil bratr farář Semilský svým moudrým způsobem. A tak když plzeňská diecéze volila biskupa, věděla jsem, že vhodným kandidátem je právě Milan Semilský, ač i druhý kandidát, Milan Matyáš, byl „dobrým služebníkem na vinici Páně“.

Plzeňská diecéze měla štěstí, byl zvolen Milan Semilský. Byla to moudrá volba, pozeňnaná. Od té doby do současnosti byl, dle mého názoru, nejlepším biskupem plzeňské diecéze. Velkou zásluhu na tom, že se bratr Milan mohl plně věnovat službě biskupa, měla jeho manželka Pavla. Spolehlivě zajišťovala zázemí a „životní prózu“ při všech diecézních akcích. Děkujeme Pánu Bohu za bratra Milana a sestru Pavlu, vzácné služebníky na vinici Páně.

Jitka Šindlerová
Kraslice

NAD PÍSMEM

Ježíš se za tebe modlí

J 17,6-19

Večer co večer přebírám 77 korálků, navlečených i s křížkem na šňůrce. Dcera mi je před lety přivezla z dalekých cest jako pozdrav od vzdálených křesťanů. Každý korálek je pro mě v té chvíli člověk, jeho rodina, duchovní společenství, stopa, kterou mi po sobě zanechal. Přijímám jednoho po druhém tak, jak jsem se s nimi setkala, a odevzdávám je Pánu Bohu.

Ježíš se modlil za své učedníky všech dob. Tebe, mě, nás, vás i všechny ostatní má vyryty ve svých dlaních hřeby kříže. Sto-

jíme před ním společně, a přeče každý jedinečným způsobem. S každým z nás si dal velkou práci. Promlouvá ke každému tisícerým způsobem v Bibli, v církvi, v těch, nad nimiž máme převahu. Ti, kteří mu uvěřili, nechali se očistit od zla a proměnit jeho láskou, kdo s ním spojili svůj život, těch se týká tato Ježíšova modlitba. V ní otvírá Ježíš srdce Otcí, ale i každému, kdo slova jeho modlitby při poslední večeři s učedníky čte. „Byli tvoji a mně jsi je dal,“ říká Ježíš Otcí. Patřili jsme vý-

hradně Bohu, který nás stvořil. Mohl si s námi dělat, co chtěl. Mohl nás mít za otroky, jak to bylo u babylonských bohů. Mohl nás zničit, když jsme dezertovali k jeho nepříteli. Mohl nás vystavit věčnému trápení za to, že pustošíme zemi, kterou nám dal k dispozici, a je nám jedno, kolik utrpení to druhého člověka stojí; za to, že jsme z jeho obrazu v sobě udělali karikaturu. Bůh nás však dal Ježíši. Ježíš si nás vzal komplet: to, co jsme obdrželi od Boha – život ve vši bohatosti vztahů, nadějí a tužeb, i to, co jsme k tomu přidali – vzpouru, svévůli, hříchy.

Každý člověk cítí závislost na „vyšší moci“. Vzpírá se tomu tím, že chce mít život pomocí peněz, postavení, zásluh, vlivu i práv a vymožeností techniky pod kontrolou. Vzpírá se tím zuřivěji, čím více cítí, že je to marný boj. Moudřejší je tedy se ptát: „Co se mnou zamýšlí ten, komu patřím?“ Proč mě dal Bůh právě a jen Ježíši? Není snadné uvěřit jeho upřímné lásce, když se u lidí setkáváme s přetvářkou a vypočítavostí. Ježíš se nevnucuje líbivými hesly, neslibuje nemožné, nehledá obětní beránky, na které by shodil vinu za nepřijemnosti. Kdo však má oči k vidění a uši ke slyšení, může se přesvědčit o Ježíšově upřímné lásce a záchranné moci. Vzal si vše, co je naše, a dává nám vše, co je jeho: svou věčnou slávu, kterou nemůže oslabit povýšený úsměšek žádného pozemského červíčka, ale i kousek utrpení, které na sebe vzal pro naši spásu. Vždyť jsme jeho přátelé v dobrém i ve zlém.

Nestačí však jen se přesvědčit a spolehnout se. Je třeba vytrvat celá léta a desetiletí; žít v Duchu Krista; nekrčit se se svou vírou v koutku, ale připojit se k dalším věřícím; společně vyznávat, kdo je velitelem našeho života, společně odolávat tlaku nevěry. To člověk nedokáže, spoléhá-li jen na své síly. Boží nepřítel umí předložit tisíce „dobrých“ důvodů, proč církev – pozemské Tělo Kristovo opustit a uchláholit svědomí tím, že „přece nic špatného nedělám“. Proto se Ježíš za nás modlí. Každého z nás bere do ruky jako ten korálek. Každého osobně pozdvihuje k Otcí a prosí: Zachovej mu/jí čisté srdce uprostřed zloby a násilí, dej mu/jí sílu překonat překážky, nepohodlí, ponížení, uraženou pýchu; upevni ho/ji ve vytrvalosti, když plní úkol lásky, s níž jsi ho/ji do světa poslal. Posvět ho/ji pravdou. Ať jsi oslaven v každé jeho/její myšlence, slovu, skutku i postoji. Ať ve společné modlitbě a sdílení víry prožívá jednotu Otce a Syna. Amen, tak staň se, Pane Ježíši. **Světluše Košíčková**

ŠESTÁ NEDELE PO VELIKONOCÍCH

Hospodine, slyš můj hlas, když volám. Mé srdce si opakuje tvoji výzvu: Hleďte mou tvář. Hospodine, tvář tvou hledám. Svoji tvář přede mnou neukrývej. Aleluja.
(Žalm 27,7.8.9)

První čtení: Skutky 1,15-17.21-26

Tužby velikonoční (IV):

2. Abychom všemu, co nám Bůh zaslíbil, v našich srdcích důvěřovali, modleme se k Hospodinu.
3. Abychom spolu s Kristem na věky v nebeském domově přebývali, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Nebeský Otče, děkujeme ti, že sis nás vyvolil za své vlastní a že nás ochraňuješ od zlého. Pomoz nám pozdvihnout srdce vzhůru, ať nalezneme pravou radost ve tvém Synu! Osviť nás, Bože, svým svatým Duchem, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení: 1. Janův 5,9-13

Evangelium: Jan 17,6-19

Verš k obětování: Žalm 47,9

Verše k požehnání: Jan 14,18; 16,22

Modlitba k požehnání:

Nebeský Otče, když se podílíme na stolu Kristově, dej, ať jsme s ním sjednoceni, tak jako on je sjednocen s tebou! Prosíme o to ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 24, 44, 127, 148, 176, 188, 303

Děkuji ti, Bože, za sdělovací prostředky.

Děkuji, že se můžu dovědět o věcech, které by mi jinak zůstaly skryty.

Děkuji za toto propojení mezi lidmi v církvi, ve společnosti, mezi národy.

Prosím za novináře, za jejich poctivost, svědomitost a dobrou vůli dobrat se pravdy.

Prosím za ochranu těch, kdo pracují v zemích s diktátorským režimem.

Ať novináři vytrvají statečně ve svědectví o špatnostech, které mocní chtějí utlat.

Dostatečný prostor ať mají i zprávy o tom, co lidi spojuje, o akcích,

kteřé probouzejí naději. Prosím tě za čtenáře, posluchače a diváky,

ať dokážou odlišit informaci od dezinformace, pravdu od polopravdy,

kteřá je zhoubnější než vyložená lež. Prosím tě, aby každý věřící křesťan byl sdělením,

zprávou o tvé lásce, projevené tak úžasným způsobem v Pánu Ježíši Kristu. Amen.

Mezinárodní den rodin(y)

Mezinárodní den rodin(y) byl vyhlášen na základě rezoluce Valného shromáždění Organizace spojených národů ze září 1993, poprvé byl slaven 15. května 1994. The International Day of Families, v Česku Mezinárodní den rodiny, se slaví jako významný den od roku 2006. Je to den, kdy bychom si měli připomínat význam rodiny. Mezinárodní den rodiny je tak jeden ze svátků vedle Dne matek (2. květnová neděle), Dne otců (3. červnová neděle), Mezinárodního dne dětí (1. 6.), Mezinárodního dne rodičů (1. 6.), Mezinárodního dne mládeže (12. 8.) a Mezinárodního dne seniorů (1. 10.).

Možná je tento sekulární svátek trochu umělý ve srovnání s různými starodávnými náboženskými svátky, ale jistě má své dobré oprávnění. Na tento den má svátek Žofie – Sofia. Je to nahodilost, ale asi nebudeme pochybovat o tom, že právě moudrost je v rodinách zapotřebí, hodně moudrosti...

Na význam rodiny dává tradičně velký důraz katolická sociální morálka. Pojem rodina slýcháváme ve všech pádech od takzvaných křesťanských stran. Jedním z mnoha příkladů by mohl být týdeník Naše rodina, který Čs. strana lidová začala vydávat od podzimu roku 1968.

Je přinejmenším podezřelý, že politické strany, které se názvem či programem hlásí ke křesťanským hodnotám, téměř nulově využívají bohatý potenciál Ježíšova učení, Ježíšovy morálky. Velmi často slyšíme mluvit o rodině jako základu společnosti, v některých zemích se používá termín úhelný kámen společnosti. Je to

téma jistě užitečné, i když opravdu velmi vzdálené Kristovým apelům.

V důrazu na rodinu je ovšem kladné, že se pohled na člověka nezužuje na kolektivistický či individualistický pohled. Člověk není abstrahován na lidstvo (a lid) ani na egoistického jedince toužícího ovládnout druhé. Člověk žije v rodině, v malém přehledném celku, to je jeho přirozené prostředí. Je to určité vymezení vůči totalitárním systémům i bezohlednému liberalistickému predátorskému pojetí. Podobně se vůči individualismu na jedné straně a proti různým podobám kolektivismu a totalitarismu staví personalismus. Je to určité jádro křesťanského humanismu.

V poslední době se opět řeší otázka rodiny v rozmanitých podobách a s tím souvisejícím sňatkem partnerů stejného pohlaví. Naše české slovo rodina souvisí s pojmy jako rod, tedy s růstem a s rozením, plozením. A tak se nám moc nezdá,

že by rodina mohla být spojením, ve kterém se nerodí a neplodí. Když se ovšem podívám namátkou do jiných jazyků, například do mé oblíbené nizozemštiny, je tam situace hned jiná. Širší, obecně známý termín *familie*, známý i z jiných jazyků, vychází z latinského *familia* – ti kteří patří k domácnosti včetně služebnictva, od *famulus* – služebník. Slovo pro užší rodinu v nizozemštině je pak termín *gezin*, myslí se rodiče s dětmi, tento termín vychází z *ghesinde* – ti, kteří putují (později bydlí) spolu, souputníci.

Rodina, odhlédnuto od češtiny, je tedy společenství těch, kteří kráčí životem spolu, ať již tedy doslova či obrazně. Jsme poutníci, které osud i naše rozhodnutí dávají dohromady, naše cesty se někdy rozcházejí. Někdy tvoříme neuvěřitelné kombinace. Tmelem je, že chceme být spolu, v horším případě, že musíme být spolu. A tak bych si k Mezinárodnímu dni rodin(y) přál, aby se ty naše tradiční rodiny necítily být ohrožovány rodinami netradičními. Chtějí-li být vzorem, ať se starají o to, ať jím jsou. A těm mladým rodinám, které touží mít děti, bych přál, aby jim společnost zaměřená na zdravou budoucnost umožňovala, aby toto rozhodnutí nemusely odkládat z finanční nouze.

Bůh ať všem svazkům i osamělým žehná svou velikou božskou láskou.

Tomáš Novák

Svátek matek

Mateřská láska je pojem, jímž vyjadřujeme bezpodmínečnou lásku. Ať už dítě brečí, zlobí nebo vzdoruje, nic to nemění na matčině lásce k němu. A jedině z toho důvodu se dítě může jednoho dne postavit na vlastní nohy, když předtím dokonale prožilo všechny své pocity a může pak prožít všechny odstíny lidského bytí, své existence. Jestliže se lidem nedostane této ideální formy lidské lásky v raném dětství, trpí takové osoby většinou po celý život nedostatkem důvěry vůči ostatním lidem.

Z toho důvodu bylo od pradávna základní nejvyšší božstvo ženského rodu. Tato „velká matka“ byla uctívána ve všech kulturách pod nejrůznějšími jmény. Všichni známe „Vestonickou Venuši“. I ona je příkladem takového božstva plodnosti a mateřství. Dá se to poznat i na proporcích této sošky. Protože téměř všichni lidé měli a mají prastarou, prapůvodní zkušenost mateřské lásky, byla „Velká matka“ hodna uctívání jak ze strany mužů, tak žen. Zprostředkuje to, po čem všichni v skrytu duše toužíme: pocít bezpečí, ochrany, pocít domova.

Teprve zkušenost lásky, která si neklade žádné podmínky, z nás všech teprve učiní lidi schopné milovat ty ostatní, schopné lásky k bližnímu.

Proto dnes slavíme Den nebo svátek matek spolu s celým světem. Nečiníme tak jen a jedině kvůli našim maminkám, které nás porodily a o nás od útlého dětství pečovaly a obklopovaly nás svou láskou, nýbrž uctíváme tím i dnes prasilu lásky a života.

Biblická představa Boha je převážně patriarchální. Pána Boha nás Ježíš učil vzývat jako nebeského Otce. Možná, že nám pomůže, když se dovíme, že Duch svatý, Bůh posvětitel, je v hebrejském jazyce (*ruach*) ženského rodu.

A není divu, že římská katolická církev ve své zbožnosti zdůrazňuje postavu Marie, matky Ježíšovy, natolik, že zastíňuje v prosté zbožnosti Ježíše samotného a stává se prostřednicí, přímlyvkyní mezi lidmi a Bohem, zatímco z Písma svatého víme, že jediným prostředníkem mezi Otcem a námi je právě Pán Ježíš a nikoli Marie, jeho matka.

Z kazatelské dílny Josefa Špaka

Zažil jsem silné lidské příběhy

Rozhovor s bratrem Alešem Tomanem, jáhnem Církve československé husitské v Žamberku, který se v loňském roce přihlásil jako dobrovolník ke službě na covidové jednotce v nemocnici v Ústí nad Orlicí.

Všimli jsme si Vašeho obětavého nasazení v době pandemie. Jak se Vám daří skloubit takovou aktivní činnost s rodinným životem?

Popravdě, bylo to velmi náročné období. V nemocnici jsem začal sloužit s nástupem nejtěžší doby pandemie u nás v ČR, tedy přibližně od poloviny listopadu, kdy byla vysoká nemocnost personálu a akutně se hledaly třeba i bývalé zdravotní sestry ochotné nastoupit a pomáhat. Situace byla kritická. V nejvypjatějších měsících jsem měl i čtyři dvanáctihodinové směny za týden, což bylo velmi vyčerpávající. Domů jsem se vracel unavený a volné dny jsem se snažil prožít právě s rodinou a odpočívat. Bez podpory manželky, na kterou byla naložena téměř veškerá starost o děti a domácnost, by nebylo možné to zvládnout. Tímto bych jí chtěl moc poděkovat.

Co bylo motivací k zapojení se v práci pro nemocnici? Jak Vás zkušenosti, které jste zde prožili, ovlivnily?

Jednoznačně to, že jsem nástup do služby cítil jako svoji morální povinnost. Jako vystudovaná zdravotní sestra jsem prostě nemohl zůstat sedět doma, když jsem viděl, co se v nemocnicích začíná dít. A konec konců – jak jinak by se měl křesťan v takové chvíli zachovat. Byl jsem prostě tam, kde mě zrovna Pán Bůh nejvíc potřeboval.

To, co jsem za těch několik měsíců v nemocnici prožil, se mi navždy zapsalo do paměti. Před lety jsem ve zdravotnictví u lůžka pracoval zhruba osm let. Ale za těch pár měsíců služby v současné době jsem viděl umřít víc lidí, než za osm let v předchozím období mého působení. Zažil jsem silné a bohužel velmi smutné, tragické lidské příběhy. A nejvíc mě mrzelo to, že někteří lidé stále onemocnění covid-19 zlehčovali a vymýšleli si kolem toho nejrůznější dezinformace a konspirační teorie.

Jaké chvíle byly nejnáročnější? Z čeho jste se naopak radoval?

Nejnáročnější pro mě byly chvíle, kdy jsem viděl lidi umírat a nebylo možné jim pomoci. A poté bylo těžké rodinám

předávat osobní věci po jejich blízkých. Radoval jsem se naopak z toho, když se podařilo pacienty zachránit a když odcházeli domů v relativně dobrém stavu. Největší radost jsem měl, když se to podařilo u mladších lidí. Bylo běžné vidět těžké stavy u ročníků 1970 či dokonce 1980. Když se muž ročník 1980 po resuscitaci a následné dlouhé a náročné péči opět postavil na nohy a odešel domů, měl jsem z toho opravdu nesmírnou radost.

Najde-li se chvilka pro relaxaci po těch všech náročných hodinách, strávíte ji raději o samotě nebo Vám dodá energii právě přítomnost nejbližších?

Vždycky, když jsem se vrátil ze služby, tak jsem moc rád povečeřel s rodinou, ale přiznám se, že jsem pak večer chtěl alespoň hodinu trávit sám a snažit se vyrovnat se s tím, co jsem ten den ve službě viděl. Bylo/je to trauma i pro zdravotníky (ať už si to uvědomují, nebo ne), nejen pro nemocné a jejich rodiny. Jistě také záleží na míře citlivosti každého jedince, ale pro mě osobně to bylo opravdu velmi náročné. Fyzicky i psychicky.

Právě probíhá Týden pro rodinu, jehož součástí je Mezinárodní den rodiny. Le-

tošním tématem je „Rodinná pohoda není náhoda“. Co vytváří takovou pohodu a jak se dá udržet?

Myslím si, že rodinnou pohodu vytváří hlavně to, když se najdou lidé, kteří si skutečně sednou a chtějí spolu žít. To je absolutní základ a bez toho to moc nejde. A nikdy nesmíme zapomínat na to, že pohoda v rodině není samozřejmost. Na každém vztahu je třeba vědomě pracovat. Nefunguje to automaticky. Je dobré se snažit vědomě svým blízkým dělat alespoň malé radosti a také jim naslouchat, znát jejich potřeby a snažit se je podle možností naplňovat. Myslím, že covidová doba byla velikou zátěžovou zkouškou pro každou rodinu. O to víc bylo nutné na vztazích pracovat a opečovávat je.

Každý pocházíme z rodiny, která nás dále formuje. Johann Wolfgang Goethe to prý vystihl slovy: „Děti by měly dostat od svých rodičů dvě věci: kořeny a křídla.“ Takto vnímáno – co jste dostal do vínku Vy a jak na tom budou Vaše děti?

Já pocházím z rodiny, která se bohužel poměrně brzy rozpadla. Nikdy jsem tedy nezažil klasickou rodinnou pohodu ve smyslu máma, táta, dítě. Žil jsem s matkou a veliký podíl na mé výchově měli moji prarodiče. Maminka se o mě starala pěkně a moc se snažila, aby mi nic nechybělo. Od babičky jsem okoukal jemnost a laskavost, od dědečka starostlivost o rodinu. Nikdy jsem v ničem nějak zásadně nestrádal a tímto bych chtěl svým prarodičům poděkovat do Nebe za vše dobré a pěkné, co mi do života dali.

A jak na tom budou naše děti? To je poměrně složitá otázka, jelikož nemám křesťálovou kouli a netroufám si nic predikovat. Každopádně se ale snažime být se ženou našim dětem dobrým příkladem. Aby viděly, že jiné názory se dají řešit v klidu a nasloucháním jeden druhému. Snažime se, aby u nás našly porozumění, aby se nemusely bát s čímkoliv se nám svěřit, že se dá vždycky hledat nějaké řešení. A v neposlední řadě, snažime se jim ukazovat, že je tu ještě někdo, kdo nad námi bdí a komu za jeho péči máme být vděční. V časech dobrých i zlých.

*Za všechny odpovědi děkuje
a jen to dobré přeje
redakce*

Objevování Prahy

3. Stromovka

Podle mě jeden z nejkrásnějších pražských parků má dlouhou historii. Z jeho druhého jména Královská obora vyplývá, že na tomto místě si lovem krátili volný čas čeští králové. Asi nejvíc se jí snažil zvelebit císař Rudolf II., který mimo jiné nařídil zvětšit zdejší rybník a k jeho napájení nechal prokopat více než kilometr dlouhou štolu napříč letenským kopcem.

Dnes je však ve Stromovce krásně upravených rybníků mnohem víc. Byly vytvořeny během postupných rozsáhlých úprav parku po povodních v roce

ruského velvyslance, dole pod ním stojí Šlechtova restaurace, která byla dlouhá léta ve špatném stavu, nyní však konečně prochází rekonstrukcí. V těsném sousedství Stromovky se nalézá také areál pražského Výstaviště, který byl vybudován na území části parku u příležitosti tzv. stoleté výstavy v roce 1891. Tehdy vznikl například Průmyslový palác nebo Křižkova fontána. Areál stále slouží k pořádání různých výstavních a kulturních akcí, konají se zde také velké Matějské pouti. V blízkosti Výstaviště najdeme také planetárium.

Když projdete Stromovkou na její druhý konec, můžete si nedaleko prohlédnout velký císařský mlýn, ve kterém rád odpočíval Rudolf II., nebo navštívit zajímavé muzeum ve staré Lindleyově čistírně odpadních vod v Bubenci, kde se můžete podívat i do podzemí.

Nebo můžete ještě ve Stromovce podíjit železniční trať a vydat se směrem k Vltavě a Císařskému ostrovu. Z něj vede do Troje nově vybudovaná kovová lávka, na jejímž druhém břehu se ocitnete nedaleko pražské botanické a zoologické zahrady. Takže určitě je co objevovat!

JK

C E S T A

Měsíc rodiny

Tímto názvem se sice žádný měsíc neoznačuje, ale když si uvědomíme, že zhruba od poloviny května do poloviny června máme v kalendáři hned několik „rodinných“ svátků, samo se to nabízí. Jako první je Svátek matek, který slavíme druhou květinovou nedělí, takže nemá své pevné datum. Letos připadl na 9. května. Přesně v polovině tohoto měsíce lásky, 15. května, je pak samotný Den rodiny. První červnový den slavíme Den dětí a 20. června zase Den otců.

Asi není nutné příliš hloubat nad tím, proč tolik svátků, proč je pro nás tak důležité připomínat si nesporný význam rodiny a vděčnost za to, že ji máme. O to víc bychom možná měli myslet na ty, kteří takové štěstí nemají. Je stále mnoho dětí, které musí vyrůstat v kojeneckých ústavcích, dětských domovech, Klokáčích, domech na půl cesty a dalších zařízení. Je určitě moc dobře, že taková možnost existuje, nicméně děti pro svůj zdravý vývoj potřebují nejen to hmotné (jídlo, oblečení, bydlení, vzdělání), ale především velké množství lásky, vědomí, že jsou pro někoho zcela jedinečné, že někomu na nich skutečně záleží.

Proto si nesmíme vážme všech lidí, kteří se snaží dětem bez rodičů rodinu nahradit – ať již formou adopce nebo pěstounské péče.

JK

Nakreslila:
Lucie Krajčířková

M o d l i t b a

Pane Bože,

děkuji ti za to, že mám maminku a tatínka, babičku a dědu a taky brácha, i když se spolu někdy hádáme. Vířím, že hodně děti rodiče nemá. Dřív jsem si myslel, že to mají jednodušší, protože je nikdo nenapomíná a mohou si dělat, co chtějí. S rodiči je to ale určitě lepší. Třeba minulý týden nás vzali na výlet a bylo to skvělé. Tak tě, Pane Bože, prosím, jestli můžeš, tak to nějak zařiď, aby všechny děti rodiče měly. A spoň jednoho!

Díky. Amen.

V africké savaně

Nikdo už si nepamatoval přesně, kdy se zde ten sloní samec objevil poprvé.

Jednoho dne prostě přišel a usadil se v savaně na pokraji malého lesíku.

Nepřišel však sám. Překvapivě s ním bylo malé lviče, podle všeho nemocné, o které se staral. Jak se postupně seznamoval se zvířaty ve svém okolí, všem říkal, že kdyby věděli o mláďátech, která nemají nikoho, kdo by se o ně postaral, rád se jich ujme. A tak se ke lvičeti postupně připojili dvě antilopy, malý gepard, buvolí tele, mláďde pakoně, tři žirafy, dvě zebry... Byla to prazvláštní skupina, ale časem si na ně většina obyvatel savany zvykla

a naučili se slonovi předávat mláďata, která přišla o své rodiče. Ta starší pomáhala s péčí o nejmenší a nemocné. Když po čase dospěla, odešla do savany založit si vlastní rodinu, ale nezdídká se stávalo, že slona čas od času navštívila, přivedla mu ukázat děti a poděkovat, že jim zachránil život.

Jednoho dne za slonem přišel nosorožec. „Zdravím tě, slone, hodně jsem slyšel o tom, co děláš pro mláďata. Moc mě to zaujalo a myslím, že je to skvělá věc. Co myslíš, mohl bych se k vaší rodině přidat a pomáhat vám?“

„Ale samozřejmě, to je od tebe moc hezké!“ radoval se slon. „Jak vidíš, děti máme spoustu a každá pomoc je vítaná.“ A tak tam žili spokojeně řadu let.

Jejich děti si chodily hrát s mláďaty ostatních zvířat a žilo se jim v savaně dobře. Jednoho dne však přiběhl malý gepard domů s pláčem.

„Copak se ti stalo?“ zeptal se ho nosorožec. „Snad tě nepokousala antilopa?“ zažertoval.

„Ale ne,“ mňouknul gepardík. „Hráli jsme si se třemi lvičaty paní Elsy. Ta nás pak pozvala k jejich stromu, že tam můžeme společně s nimi strávit odpolední siestu. Přitom jsme si povídali. Vyprávěl jsem, jak to u nás funguje, a řekl jsem, že v naší rodině je pořád veselí. A paní Elisa mi na to řekla, že my přece nejsme žádná rodina. Správná rodina že prý má mámu a tátu a děti, případně babičku a dědu, ale že všichni musí být stejného druhu. A my prý máme dva táty a ještě je navíc každý jiný. Tak mě to mrzelo,“ zakončil malý gepard.

„Poslyš, co myslíš, že je důležitější? Jestli jsem máma nebo táta, nosorožec nebo gepard, anebo to, že se máme všichni navzájem rádi, staráme se o sebe, pomáháme si, smějeme se spolu, učíme se spolu, důvěřujeme si,

2

Soutěž o tři knihy

Označení vzájemných příbuzenských vztahů v rámci nejbližší rodiny určitě zvládneme všichni. Když jde ale o vzdálenější příbuzné, může už to být trochu zapletitější. Dokážete správně spojit, kdo je kdo?

Nezapomeňte nám své řešení do poloviny června poslat do redakce na Jana.Krajcirkova@csh.cz, moc rádi třem z vás pošleme pěknou knížku.

Jména výherců se dozvíte v červencové Cestě.

1. prareta	A. manžel dcery
2. švagr	B. dcera bratra
3. bratranec	C. matka manžela
4. zeť	D. sestra dědečka
5. tchyně	E. bratr manželky
6. snacha	F. manželka syna
7. neteř	G. syn tety

Nakreslila: Lucie Krajčířiková

Blahopřejeme výhercům z březnového čísla
(tajaneka: Solidarita znamená nemyslet jen na sebe.):

Ester Chytilová z Kladsna, Boris Palúch z Prahy a Anďelka Jindrová z Příbrami

Knihy do soutěže věnoval pan Miloš Petr, DiS., finanční poradce B & K vision s.r.o. (Praha 4).

Velice děkujeme!

7

Neobyčejné rostliny

Miriam Chytilová

Od tohoto čísla vám postupně budeme představovat básně patnáctileté Miriam Chytilové, které představují rostliny, jež můžeme najít všude kolem nás, mohou se nám zdát obyčejné, ale skrývá se v nich velká krása a síla. Ke svým básním autorka vytvořila také vlastní ilustrace.

Ilustrace Miriam Chytilová

Heřmánek pravý

Někdy s námi osud dokáže zamotat, někdy je těžké se znovu začít smát.

Někdy je těžké smířit se, že něco Bůh opravdu tak chce.

Každý člověk někdy víru postrádá. Každý člověk oporu hledá.

Heřmánku, ty naše milá bylino.
Ach... jak mocná jsi...
Tak krásné jméno...

Symbolem opory pro nemocné.
Ty neznáš lidské prohry.
Ty neznáš zlomená srdce...

Buď nám, prosím, oporou,
ať je pro nás lehčí
smířit se s prohrou,
i když nám oči brečí.

Ať se dokážeme znovu začít smát,
ať pochopíme,
že nikdy není tak zle,
abys vše musel vzdát.

i přesto, že jsme každý jiného druhu?“
„Já bych řekl, že to druhé,“ odpověděl bez váhání gepard.

„Tak vidíš, a to je rodina, alespoň pro mě určitě.“

„A proč vlastně nemáš ženu a svoje mláďata?“ zeptal se nosorožce gepard.

„To víš, asi to tak Pán Bůh nechtěl. Zřejmě jsem byl určen právě k tomu, abych se staral o mláďata, která vlastní rodiče nemají,“ odpověděl s úsměvem nosorožec.

„Já to cítím úplně stejně,“ prohlásil slon, který se k nim mezitím připojil. „A jsem moc rád, že jsme se společně našli,“

řekl nosorožci a láskyplně chobotem

pohlídl jeho i malého geparda.

„A teď už pojdte, rodino, je čas vypravit se k napajedlu, aby na nás vůbec ještě nějaká voda zbyla!“ zavolal na ostatní, pohodlně trávící hodiny vedra ve stínu stromů. „Doufám, že to dlouhé sucho už brzy přestane, jinak se budeme

muset vypravit na dobrodružnou výpravu za vodou.“ Řekl to žertovně, v srdci však měl o svou velkou rodinu obavy. Některá mláďata jsou ještě

hodně slabá a kdoví, zda by náročné putování přežila. Pán Bůh se o nás ale

určitě postará, upokojil se a začal řídit mláďata na cestu k napajedlu.

Jana Krajčířiková

Nakreslila:
Lucie Krajčířiková

Na dvoře krále Nebúkadnesara

6. Šílený král

Ach, o následujících letech se mi nebude vyprávět snadno. Jako velitel králových dvořanů jsem na jeho dvoře žil dlouhou řadu let. Pamatuji skutečně hodně, ale to, o čem musím psát nyní, se ještě nikdy nestalo (a doufám, že už ani nikdy nestane).

Král Nebúkadnesar byl bezesporu největším z králů světa. Jeho říše byla převeliká, podmaněním okolních národů ji nesmírně rozšířil. Město Babylon, které vybudoval, bylo největší na světě. Obehnal jej nepřetýčnými nedobytnými hradbami, v jeho zdech vybudoval nádherné stavby a chrámy mnoha bohů, své manželce postavil skvostné zahrady, jeho velikosti se nic nevyrovná. A možná právě proto jej stihlo to obrovské neštěstí.

Začalo to, jako již dříve, snem, který se králi jedné noci zdál. A stejně jako kdysi, ani tento sen nedokázal vyložit nikdo z jeho mudrců a věštců, jedině Hebrejec Belťšasar, který slouží nejvyššímu Bohu. Jeho výklad však byl strašlivý. Vždyť i samotný Belťšasar na hodinu zcela strnul a přestože jej král ujišťoval, že se nemusí bát říci mu pravdu, uvedl svůj výklad slovy: „Můj pane, když by ten sen platil tvým nepřítelům!”

Nicméně král přesto trval na tom, aby mu sdělil význam toho snu. Belťšasar to tedy učinil. Cože se vlastně mému králi zdálo? Ve svém snu viděl nesmírně vysoký nádherný strom, obsypaný listím a hojností plodů, které skýřaly potravu pro všechny, v jehož koruně hnízdili ptáci a v jehož stínu zvěř nalézala odpočinek. Nikdy nikde nerostl tak nádherný strom. Tu však v tom snu přišel posel a nařídil ten strom skácet a zničit. Jen jeho pařezy a kořeny měly zůstat po sedm let v zemi.

„Ten strom představuje tebe, můj Pane,” začal Belťšasar se svým výkladem. „Z rozhodnutí nejvyššího Boha však budeš vyhnán pryč od lidí a po sedm let budeš žít mezi zvířaty. Teprve pak poznáš, že Bůh má moc nad každým lidským královstvím a že je dáva, komu chce. Protože pařezy s kořeny toho stromu byl ponechán, tvé království se ti nakonec vrátí.” Král na to neřekl nic a Belťšasara propustil. Potom se celý rok nedělo nic. Už jsme na všechno málem zapomněli, když tu, náhle a nečekaně, když se jednou večer král procházel svou nádhernou zahradou a radoval se, jak velkolepé dílo vybudoval, stihlo ho

strašné šílenství. Začal se chovat jako zvíře, běhat po čtyřech, vše kolem sebe ničit, přestal mluvit a nám jakoby nerozuměl. Nejprve se jej lékaři v šemožně snažili uzdravit, ale bylo to marné, takže nakonec jej museli z paláce vyhnat. Žil v jeskyních v okolí města a živil se tím, co kde

našel.

My v paláci jsme nejprve pocho-pitelně zůstali zcela ochromeni. Po několika dnech však Belťšasar svolal nejvyšší úředníky a začal organizovat chod říše. Jeho zasluhou nedošlo k naprostému chaosu a rozvratu. A je nutné přičíst mu k dobru, že až cizinec, řídil vše dobře. Celou dobu říkal: „Musíme se snažit, aby král, až se za sedm let vrátí, vše našel v pořádku.” Nepřestal věřit, že se král uzdraví, jak to bylo řečeno v tom snu, přestože kdokoli našeho krále občas zdálky zahlédl, ztratili již dávno naději. I mně se to párkrát stalo – v tom stvoření již nebylo nic lidského! Belťšasar však odmítl korunovat jeho nástupce, dokud neuplyne oněch sedm let.

A měl opět, jako ostatně vždycky, pravdu. Po dlouhých sedmi letech se král jednoduchou uzdravil. Vrátil se zpět do města a znovu usedl na svůj trůn. Od té doby ustavičně chválil Boha nejvyššího a dává si velký pozor, aby jej ničím, co dělá, neurazil.

Já však musím říci, že po všem tom vzrušení se již cítím starý a zvažuji, že odejdu na zasloužený odpočinek. Vždyť mezi dvořany a úředníky, které jsem sám po léta vychovával, se jistě najde můj vhodný nástupce.

Jana Krajčířiková

Neakreslila: Lucie Krajčířiková

ANKETA

1) *Tématem letošního Mezinárodního dne rodiny je „Rodinná pohoda není náhoda“. Jak si rodinnou pohodu vybudovat a udržet?*

2) *Jak se vám daří skloubit práci a péči o rodinu v době pandemie? Co bylo nejnáročnější? A existuje i pozitivum, které vám tuto situaci přinesla?*

1) Vzhledem k tomu, že se každý na něco potřebujeme těšit, upírat pohled k něčemu hezkému, dohlednému, je to určitě společné plánování výletů, her, kultivace blízkého ži-

votního prostoru apod. Jsem rád za to, že hodně lidí v rámci nedávného kritického období z oblasti plánování a zábavy vytěsnila nakupování a jiná civilizační pozlátka, na něž vláda ČR uvrhla embargo. O to bolestivější je, pakliže se vzniknuvší prázdné místo mnozí neodhodlali zkusit naplnit něčím trvalejší hodnoty.

2) Pochopitelně i já cítím, že jsem neobstál. Byl to, a dosud ještě zčásti je, tobogán, v němž všichni schytáváme šrámy. Někdo v tíži osamění, jiný v devastujícím nekončícím běhu plném úkolů. Má snaha rodiče byla a je, aby se mých dětí (2 předškoláci) dotklo jen minimum z těch negativních průvodních jevů celospolečenské izolace. Avšak horečná snaha být všude a pro všechny v době, kdy děti nikam bez vašeho doprovodu nemohou, ani se již v té profánní každodennosti se svými hračkami nezabaví, a kdy k těm nejosamělejším jako duchovní nemůžete fyzicky přijít, dotknout se ran, je dlouhodobě stresující. Víte, co byste měli, ale nejde to. Z fyzického životního prostoru se ztratili všichni 65+, nebyli prarodiče. Je zřejmé, jak chybí moudrost a objetí těch, kdo v podzimu života hloubavě rekapitulují, popisují a laskavě hladí po tvářích nás, kteří máme ještě zapotřebí věci formovat a dávat jim směr, navzdory té naší vlastní horečnosti sprinterů, eskamotérů, vše stíhajících rodičů a glosátorů, a to nejen v církvi.

Myslím, že jsem nic nového pozitivního s tím nejdémoničtějším aspektem života, který usiluje trhat pouta lásky, neshledal. Avšak láska je věčná a věrná, a tak není zásluhou těch, kdo dosud nezešíleli, že ji dosud v kruhu svých nejbližších nepozbyli a že z ní i nadále

čerpají sílu pro další dny, jež jsou před každým z nás.

David Hron

1) Neustálou péčí o vztah a hledáním společného dobra. Tyto dvě věci se mi nejvíce osvědčily. Každý člověk podléhá svým vlastním představám a touhám. Když jsme ale ve vztahu, naše rozdílné představy se potřebují potkávat a sladit. To ale nikdy nemůže udělat jenom jeden, vždy musí být na to oba dva, pták s jedním křídlem nepoletí.

2) Na to by asi spíš odpověděla moje žena:-). Náročné je, když nás je všech šest pohromadě pod jednou střešou dlouhé měsíce. Můžeme to brát jako dobré duchovní cvičení – ustát to v klidu, uvolňovat vznikající napětí a dokázat se přizpůsobovat. Je potřeba chodit často do přírody, do otevřeného Božího chrámu, abychom nezblbli a drželi v sobě vnitřní pokoj a naději.

Juraj Jordán Dovala

1) Podle mého názoru je velmi důležité, aby rodina nezapomínala trávit čas společně – v tom nekonečné lockdowny asi

paradoxně mnohým rodinám mohly pomoci (a myslím si, že i pomohly), ale zároveň aby měl každý člen možnost najít si chvíle, kdy může být jen „sám se sebou“ a kdy se může věnovat svým zálibám nebo prostě jen být nerušeně sám.

2) Zpočátku bylo velmi náročné skloubit péči o dítě, o domácnost, s prací z domova, ale časem se nám všem podařilo

vytvořit si fungující „denní rutinu“ a zkrátka jsme si na novou situaci zvykli. Někdy je i potřeba zvážit svoje možnosti a dobře si stanovit priority.

Pozitivní bylo, že jsme mohli být více spolu, že jsem se mohla více věnovat synovi, učit se s ním, číst mu, ale i to, že jsem se s ním mohla přímo účastnit výuky, která byla on-line, bylo pro mě velmi zajímavé. Najednou jsem zase mohla „chodit do školy“, on-line se vidět s ostatními rodiči a dětmi, sledovat, jak vlastně paní učitelka učí a vidět, jak děti reagují – zpočátku mě to velmi bavilo.

Na začátku také u každého prvňáčka asistoval rodič, který pomáhal s obsluhou počítače, teď už to většina dětí dokáže zvládnout i sama. Určitě je velmi pozitivní, že navzdory tomu, že i děti z prvních tříd strávily velkou část roku on-line, tak se většina z dětí, které znám, přesto naučila docela dobře číst, psát i počítat, i když jim chyběly kontakty, i když je to on-line zase tolik nebavilo. Nevidím budoucnost této generace nijak černě.

Pozitivní je také, že čas, který člověk strávil cestou do práce, může strávit krátkou procházkou venku na čerstvém vzduchu.

Kateřina Vítková

1) Doma je oáza klidu, zázemí a rodinného štěstí do doby, než nám to někdo, nebo i člověk sám, nepokazí svým vlastním trápením. Většinou si chvíle pohody nedokážeme naplánovat. Když si řekneme, že večer budeme spolu, připravíme si různé společenské hry, tak do toho často něco méně příjemného vstoupí. Ale někdy se pěkné pohodové odpoledne nebo večer vyvrbí jen tak, ani jsme ho neplánovali a vůbec nečekali. Prostě přijde. To jsou chvíle Boží milosti, za které možná ani nejsme dost vděční. Nedávno se mě mladší dcera ptala, co bych viděla jako prioritu ve fun-

gující rodině. Měla to za úkol do školy! Moc jsem po ní chtěla, aby si ji nejdřív určila sama. Řekla mi, že nejdůležitější je pro ni důvěra mezi námi všemi. Mezi mnou a jí, tátou, sestrou. S tím souhlasím. Láska je také velmi důležitá, ale z lásky můžeme dělat i hodně šílená rozhodnutí. Důvěra je dle mého pohledu způsob pevné lásky, která udržuje a posiluje vztahy v rodině.

2) Práci s rodinou se mi snad podařilo skloubit celkem rychle. Někdy doma zažíváme i dost humorné chvíle, když se „pereme“ o notebook kvůli tisku a nutíme se navzájem vypnout při vysílání kameru. Myslím, že jsme se sblížili. Díky této situaci mám neobyčejnou možnost z první linie doprovázet své dospívající dcery různými úskalími jejich dozrávání. Zejména se starší, často opouštějící dcerou, jsme se snad zase k sobě přiblížily. Také se víc než před pandemií bavíme s manželem. Někdy opravdu nemá špatné nápady.

Náročné bylo zvyknout si na to, že jsem po většinu času vázaná pouze na domov a jeho bezprostřední okolí. Ale po několika měsících jsem si toho začala vážit. Člověk si z nutného bytí spolu může udělat nebe i peklo. Dokážu si představit, že někteří doma zažívali deprese, jež se třeba proměnily i v rodinné násilí. I já jsem vždy nebyla úplně v pohodě a na mysl mi přicházela slova o marnosti. Věřím však, že nás tato pandemie naučila vážit si zdraví a druhých lidí, které se nám v životě podaří „potkat“. V některém případě to je totiž možná jen jedinkrát a naposledy.

Především však děkuji své rodině biologické i církevní, blízkým, známým a kolegům, že se mnou nesli všechny úkoly všedního dne a nenechali se žádným způsobem odradit.

Eva Vymětalová Hrabáková

1) Myslím si, že rodinnou pohodu si mnoho z nás nese z dětství a je to asi ten největší dar, který jsem od svých rodičů dostala a který se i my v naší rodině snažíme předávat našim dětem. Být společně v lásce a porozumění, mít jeden pro druhého pochopení a snažit se vnímat potřeby druhého, nebát se otevřít se mu s vědomím, že se naše vztahy prohlubují a naše srdce se otevírají i před Bohem. Myslím, že je to právě pocit velikého daru lásky, který s „muškou“ zakoušíme, a neseme dál v naší rodině. To

Modlitby Martina a Ivy Jindrových s dětmi i nedávno narozeným Mikim, neděle 28. 3. 2021

neznamená, že u nás nejsou i třenicové či nesváry, rozepře mezi dětičkami... to je úplně přirozené, je ale skvělé, že si svoje chyby či přešlapy uvědomíme a máme možnost je třeba i skrze společné rodinné modlitby přenést a přenechat Božímu vedení, což je pro nás velká naděje a útěcha. Takže pojem „rodinná pohoda“ bych lépe nazvala darem lásky a porozumění v rodině a spíše než pohoda bych řekla pokoj, o který prosíme i v dobách nepohody.

2) Naše rodinka se během roku rozrostla o další děťátko, takže se změnila i moje role maminky, která již před tím pracovala jen na půl úvazku s ohledem na rodinu, kdy tři školáci potřebovali víc, než jen zaměstnané rodiče. Práci na celý úvazek v Domově seniorů jsem proto před dvěma lety vyměnila za klidnější a mému srdci blízkou práci v denním stacionáři pro klienty s demencí. Dva dny jsem jezdila do práce a tři dny byla na plný úvazek doma, což doporučuji všem zaměstnaným maminkám a především v sociálních službách! Díky tomu jsem byla vyrovnanější a klidnější, vracela jsem se domů bez stresu a veliké únavy. A jsem za to vděčná i svému mužičkovi.

Naštěstí jsme pospolu rádi, takže jsme zvládali a stále zvládáme i domácí online výuky a v našem třípokojovém bytě se srovnáme i s miminkem. I když je to někdy přetlak a boj o signál s wifinou, kdy děti okupují všechny místnosti včetně kuchyně a mužiček se na práci soustředí obvykle až odpoledne a pracuje do noci...

Bydlíme v Příbrami, kterou obklopuje krásná příroda, takže můžeme být hodně venku, neděle bez bohoslužeb nám doma nahradila nedělní modlitební setkávání, která otevřela srdce i pro prosby našich dětí, za což jsme nesmírně vděční, za tu krásnou a čistou otevřenost v jejich modlitbách a zakoušíme se

všichni intenzivněji, než při sborových bohoslužbách, které děti tolik nebaví a nechytou... A možná jsme si víc uvědomili, jak je důležité se setkávat s blízkými, ať už s rodinou či přáteli a nenechat se udat strachem, ale snažit se vidět dobré věci i v čase některých omezení. Pokud bylo potřeba, nechali jsme se testovat, abychom byli s rodiči, nebo jsme se setkávali na procházkách v přírodě. A stejně tak nejsou v izolaci naše děti, které asi ztrácejí v tomto čase nejvíce (kontakt s vrstevníky, soustředění při on-line výuce), takže jim dopřáváme řádění a sportování venku s kamarády.

Iva Jindrová

1) Určitě je to hodně o empatii, komunikaci a kompromisech. Všichni bychom si přáli zažívat pohodu, ale pro každého ten pojem může znamenat něco jiného. A často pohoda jednoho může působit nepohodu druhému. Proto vlídná a laskavá komunikace ve chvíli, kdy cítím nepohodu, může být klíčem

k budování pohody v celé rodině. To ovšem není trvalý stav, ale proces. Takže i udržení pohody bude živým procesem plným kompromisů, které se z lásky k ostatním

členům rodiny (i k sobě) naučíme dělat. Když si na takové empatické nastavení navykne, tak nám dojde, že to je vlastně v pohodě.

2) Řekla bych, že soulad práce a péče o rodinu je pro mě v době pandemie mnohem jednodušší, než by byl za normálního stavu. Nastoupila jsem na nové místo, když bylo synovi 14 měsíců. Dva měsíce na to vládní nařízení omezila naši práci na minimum. Většina plánovaných akcí byla zrušena. Díky tomu jsem se mohla v klidu zapracovat a pomalu pronikat do nových povinností, aniž bych měla pocit, že zanedbávám práci nebo svého syna.

Nejnáročnější pro mě v této situaci bylo nenechat se ovlivnit a paralyzovat strachem, který pandemická situace přináší – strachem o blízké, kolegy, věřící ve sboru... abych je případnou nákazou neohrozila.

Kristýna Ptáčková

Násilí v rodině

Období prvního kovidového lockdownu doprovázela povzbudivá tvrzení o tom, že se konečně uskuteční příležitost trávit více čas spolu. Budete více spolu doma, bez pracovních vytáček. Budete mít na sebe v rodinách více času. Většina z nás měla. Do diskuse také vstoupila obava, jestli to ještě umíme anebo chceme. Jestli je ta naše rodina skutečně stavěna na lásce. Proč jsme i nadále spolu? S evangeliem sdíleného prostoru lásky přišla i obava z nárůstu žádosti o rozvod, z četnějšího výskytu fenoménu domácího násilí. Co z toho se naplnilo?

V rámci partnerského života možná ubylo nátlakové kontroly, protože volný prostor sledovaného partnera se namnoze zúžil na oblast kybersvěta. Přesto do značné míry v těsném prostoru domácnosti jistě přibývalo konfliktních situací, jež nezbytně nemusely vyústit v prostředí permanentního domácího násilí. Nesporně však přibýlo událostí uplatňování moci a kontroly v domácnostech vůči seniorům a dětem. Nepovažují se za odborníka v této tematice, avšak na základě své pastorační aktivity si uvědomují aktuálnost tohoto tématu. Společně s vámi sdílím obavy z jizev, jež nám utržené rány tohoto času způsobí. Církev nesmí být netečná k slzám těch, kdo jí v důvěře odevzdávají bolesti svých modliteb. Není normální přihlížet tomu, když někdo z těch, jež v lásce nazýváme bratry a sestrami, čelí domácímu týrání. Proto nechce mlčet ani autor tohoto příspěvku, přestože si je vědom, že ne každé domácí násilí je zároveň i týráním (tj. trestným činem).

Jako neoborník volám po tom, abychom nebyli slepí k tomu, když se činí příkoří. Rád bych, abychom měli otevřené oči, a tak se v první řadě vyrovnali se lživými postoji, jež nás v mobilizaci Pravdě mohou zneschopnit. V ruce s knihou od L. Čírtkové „Domácí násilí. Nebezpečné rodinné vztahy ve 21. století“ (Plzeň, 2020, s. 12-14) cítím potřebu využít prostoru ČZ k vyrovnání se s nebezpečnými mýty, jež bagatelizují situaci obětí domácího násilí. Všechna tučně uvedená tvrzení jsou tudíž lživá předsudečná klišé:

1) **Pachatelé domácího násilí jsou duševně nemocní;** Většina agresorů ale zpravidla nemá žádnou medicínskou diagnózu a má mimo svůj domov image milých a přátelských lidí.

2) **Domácí násilí se vyskytuje jen v sociálně slabých a nevzdělaných rodinách;** Rodiny s vyšším sociálním postavením dokážou udržet skutečnost dění domácnosti lépe ve skrytosti a vytvářet tak vnější zdání harmonické rodiny.

3) **Příčina agresivity u násilné osoby je zaviněna stimulem alkoholu;** Většina násilí se však odehrává ve střizlivém vztahu. Je nebezpečné hledat ospravedlnění svého nepřijatelného jednání v jiné příčině než v sobě samém.

4) **Kdyby oběť neprovokovala, k ničemu by nedošlo;** Většina agresorem pojmenovaných provokací je však triviálního charakteru (dýchá nahlas apod.). Hovořit

o provokaci obětí je snahou přenést vinu z viníka na oběť a zbavit tak tyрана váhy jeho odpovědnosti.

5) **Musel/-a vědět, koho si bere;** Jako by včasné nerozpoznání rizika znamenalo zaslouženou újmu oběti. **At' si to nechá na doma, vždyť má, co chtěl/-a.** Tyrani dokážou dovedně manipulovat, a tak se jeví jako ideální partneri/partnerky.

6) **Kdyby chtěl/-a, už ho/ji mohl/-a dávno opustit;** Jako by bylo tak lehké přerhat všechna pouta a nadobro někoho zatratit! Zároveň není samo sebou, že by s ukončením vztahu mělo dojít i k ukončení násilí.

7) **Domácí násilí je záležitostí páchanou v rodinách muži na ženách;** Domácí násilí je převážně vnímáno jako součást ženské právní agendy. Přestože se stávají muži v mnohem menší míře oběťmi domácího násilí, nelze jim upřít tutéž míru podpory. Pakliže je žena vnímána jako

náchylnější k pozici oběti domácího násilí, ochrana seniorů a dětí vůči domácímu násilí je o to naléhavější.

Je nesporné, že místem, kde se odehrává nejvíce násilí, bezpráví a bolesti, je právě rodina. Přestože je rodina a její vnitřní archetypální vztahy tím, co nás s životem v Bohu nejvíce spojuje, je rodina zároveň frekventovanou scénérií padající Baby-lónské věže, jež usvědčuje hlavní aktéry příběhu lidských synů z jejich duchovní nevyspělosti. Jestli mrazí ze stínu nenaplněného vztahu lásky mezi mužem a ženou, násilný vztah cílený vertikálně k zranitelnější generaci, jež je odkázána na pomoc a péči agresora, pak nastoluje přímo podhoubí temné vlády.

Naše církve ve světě, který ztrácí povědomí o nezástupné subsidiaritě každé jedné autonomní lidské duše vůči svému Stvořiteli, zvěstuje cestu zbavených pout. Každý z nás je v Kristu svobodný. Svou svobodu definujeme v Kristem proměněném a v Duchu budovaném vztahu s nebeským Otcem. Zde je jakýkoli lidský popud o zotročení, znásilnění, kontrole či stalkingu ve svém zárodečném náznaku již nadobro odsouzen. Životní partner, jehož nám Bůh svěřil, abychom v něm naplňovali obraz lidství, není vazalem naší nabyté duchovní svobody. Tím spíše nemůže být místem teroru rodina, jež je rozvinutím každého potenciálu bytí ve společenství coby zdroji milosti a vyslyšení každého lidského volání. Mějme pozorný sluch, otevřené oči i srdce k bolesti našich bližních. Buďme jim oporou. Zajímejme se jeden o druhého tím spíše v časech, kdy nám není umožněno se setkávat tak často při našich církevních aktivitách. Projevujme zájem jeden o druhého.

Pakliže však obavy o našeho bližního přerostou možností modlitební či pastorační, neváhejme dotýčeného povzbudit a doprovodit k tomu, aby se neváhal/-a obrátit na odbornou pomoc, např. na Linku pomoci obětem kriminality a domácího násilí (www.bkb.cz), tel. č.: 116 006; Pomoc pro děti ohrožené násilím (www.centrumlo-cika.cz), tel. č.: 601 500 196; Linka důvěry pro seniory (www.zivot90.cz), tel. č.: 800 157 157.

V případě, že jednání splňuje znaky trestného činu (týrání, zneužívání), je dle trestního zákona osobní oznamovací povinnost k rukám orgánů činných v trestním řízení (Policie ČR, státní zastupitelství).

David Hron

Vnímáme dostatečně význam rodiny?

Vyrůstala jsem v třígenerační rodině v příjemné vile se zahrádkou uprostřed Radořtiny, v Praze 5. Protože rodiče byli příliš mladí a nezralí, stali se pro mne generačním vzorem moji prarodiče. Prožívali spolu celoživotní krásné manželství.

S bratrem a se sestrou jsme nikdy nezažili, že by se dědeček a babička hádali. Vždycky se dokázali domluvit. Byli laskaví, uměli diplomaticky jednat s lidmi a byli schopni vždy věci nazvat pravými jmény. Náhled jim byl vlastní. Chovali se k sobě s úctou a respektem, věděli, co je to odpovědnost. A tuto hodnotu v nás dokázali probouzet. Dědeček byl stoik a rozumný optimista se zálibou v humoru. Sourozenci si nemají závidět, plynulo z toho, co vyprávěl o vztahu se svými dvěma bratry, s nimiž si celý život rozuměl. Nikdy nezapomenu, jak zdůrazňoval antické ctnosti, zejména smysl pro míru. I babička měla velmi kvalitní vztahy se dvěma bratry i se sestrou a uváděla často příklady sourozenecké lásky a solidárnosti. Vlídně nás nabádala, že je lepší spolknout nějakou tu netaktnost, než mluvit neuvážlivě. Dnešní mezigenerační návaznosti mi připadají více rozvolněné. Vztahy v manželství i ty mezi generacemi jsou často rozkolísané, lidem „nějak“ nevychází trvalejší zakotvení. Mnozí nevědí, či jsou a ke komu patří, co je závazné. Často se rozvádějí, a to opakovaně.

„Čím plodnější bude vaše imaginace (...), tím spíše najdete ve svých srdcích alchymické zlato,“ napsal o rodinných vztazích psychoterapeut a spisovatel Thomas Moore. Rodiny procházejí svými osobitými příběhy, bitvami a překážkami. Vztahy v nich se tříbí a proměňují, hroutí se i pozvedají. Mohou být kvalitnější, když si vypěstujeme příslušnou představitelství. Neměl by nám scházet smysl pro vnímání posvátnosti vztahu. Duševní partner by měl být člověk, s nímž jsme natolik hluboce propojeni, že to vzbuzuje pocit, jako by naše vzájemná komunikace a naše společenství nebylo výsledkem záměrného úsilí, ale spíše plodem Boží milosti. Cesty duše jsou naplněny paradoxy. Jak čas plyne, mění se i představy o tom, co je soudržnost a co je to osamocení. Přemýšlíme o rodinných poutech a odcizeních. V příbězích, úspěších i selháních se nám vynořují různá tajemství, částečně ukrytá ve vzpomínkách a zcela nově viděná z odstupu a nadhledu. I ve velmi drsných událostech lze vidět příležitost pro duši, kterou můžeme chápat jako na-

vštívení z věčnosti, odkud vztah pramení a kde je částečně utvářen.

Každý z nás ze zkušenosti může potvrdit, že v životě velkou roli hraje odolnost. Když psychologové popisují, jaké vlastnosti pomáhají člověku vyrovnat se s různými životními situacemi, nazývají tuto schopnost resiliencí. „*Takovýto název a úhel pohledu vznikl i na základě dlouhodobých výzkumů dětí, které vyrůstaly ve značně nepříznivých podmínkách, a přesto jejich vývoj nebyl negativně poznamenán,*“ uvádí lékař Ch. Stock. Odolnost si osvojují děti zhruba v prvních deseti letech života. Ovšem i dospělý může tuto vlastnost posílit a získat zpět ztracené sebevědomí prostřednictvím terapie. Jaký je odolný člověk? Má charakter, pevnost povahy. Jde totiž o to necouvnout hned, vydržet zátěž. Odolný je ten, kdo si navzdory neúspěchům zachová duševní rovnováhu a dále ji dokáže rozvíjet. Nevyhledává zbytečná rizika, ale když se nějaká objeví, postaví se jim čelem. Nebojí se riskovat pro dobro. K pěstování odolnosti pomáhá rodina a přátelství. S přáteli za zády jsme odolnější. Přispívají nadhledem a moudrou radou v pravý čas. Když je člověk oslaben a ocitne se na dně, dobrý přítel ho podepře. A příště zase naopak.

Rodina, zvláště ta kvalitní, posiluje své členy vůči strastem života i profese. Její příslušník má díky výchově své zásady a sám ve svých vlastních očích nechce být slabošský, ale přeje si obstát před těmi, kterých si váží a má je doopravdy rád. Dnes bohužel dochází k rozpadu rodinného života a k úpadku tradičních mezigeneračních vazeb. Bývá nám smutno, když si uvědomíme, kolik manželství se rozpadá. Začasté zbytečně, kvůli lehkomyšlnosti a sobectví. Vlastně kvůli neochotě včas zrát, přijmout spoluodpovědnost. Známe řadu lidí, kteří se rozvedli okolo čtyřicítky a po padesátce mi přiznali, že svého rozhodnutí litují. Domnívají se, že partner s nimi měl mít ještě chvíli trpělivost. A oba manželé se měli naučit odpouštět a uchovat si schopnost neztrácat naději. „*Člověk musí umět ustoupit. Ale také vždycky nemůže mít pravdu jen jeden v rodině. Bez vzájemné velkorysosti nebude přece vztah fungo-*

vat,“ tvrdila moje moudrá babička. Když se nad problémem hlouběji zamyslíme, zjistíme, že v mnoha případech se manželé projevují nezrale. Nevědí, co chtějí a jak je potřeba se chovat. Nezískali v rodině dobrý příklad fungujícího vztahu. Místo spolupráce spolu dětinsky soupeří. Neusilují o dialog. Ono to totiž stojí úsilí, pokoru, naslouchání – a bez nesobecké lásky pravý dialog probíhat nemůže. Někdy je chyba v nedostatku dobré vůle a nedostává se trpělivosti ke vzájemné možnosti domluvit se. Často se také stane, že oba partneři pocházejí z odlišného prostředí. Jeden z manželů je z rodiny, kde odpovědnost měla váhu, kde prožil životaschopný vztah rodičů nebo prarodičů. Ten druhý má zkušenosti právě opačné. Tím spíše může toužit po vytvoření hodnotného vztahu. Je třeba si ovšem uvědomit, že snadné to nebude.

Moji prarodiče říkali: „Člověk bez zdvořilosti je jako květina bez vůně.“ Tato metafora platí. Všichni se přece nejraději setkáváme s těmi, kdo jsou pozorní, ušměvaví, mají smysl pro humor, v tom, co říkají, nepřekračují hranice slušnosti. Nezralý člověk si vybíjí na druhém své nálady, nespokojenosti, neúspěchy a pocity méněcennosti. Zlomyslně rýpe, žárlí a závidí, mluví často sarkasticky. Cítí se naštvaný, ukřivděný a roste v něm hněv. Hašteřiví lidé jsou nám protivní, narušují atmosféru porozumění a snažíme se tedy spíše vyhnout jejich řečem, raději býváme pro jistotu z doslechu. A ze soudců nám jde mráz po zádech...

Je chvályhodné, že se dnes hodně hovoří o etiketě. Lidé si uvědomují, že její dodržování zlepšuje komunikaci, posílí sociální vývoj společnosti. Etiketa napomáhá pořádku, překlenuje chaos a směřuje k žádoucímu řádu. Uvádí se, že lidé zapomnou, co jste řekli, zapomenou, co jste udělali, ale nikdy nezapomenou, jak se vedle vás cítili. Zdvořilost a etiketa pomáhají překlenout propasti mezi lidmi. Ke zdvořilosti dává základ obvykle rodina a její výchova. Již zde se většinou naučíme zacházet se svými city, ovládat se, být vnímaví, lidští a pozorní zejména k seniorům a k malým dětem. Pomáhá i škola. Podle chování a jednání každého z nás poznáváme, jak má srovnané hodnoty, jakou jejich škálu uznává a zda je dokáže adekvátně vyjádřit i svou zdvořilostí vůči ostatním.

Olga Nytrová

Vzpomínka na sestru Stanislavu

Děkujeme za cestu, kterou jsi s námi šla, za ruce, které nám tolik pomáhaly.

Děkujeme za to, že jsi byla, za každý den, který jsi s námi žila.

Dne 14. května 2021 uplynuly již 3 roky od chvíle, kdy odešla na věčnost členka Církve československé husitské, naše milovaná maminka,

babička a prababička, paní Stanislava Hladká z Mostu. Za tichou vzpomínku všem děkují dcera Marcela s manželem, vnuci Tomáš a Martin s manželkou Milenou a pravnučata Adélka a Pavlík.

Priane k 85. narodeninám

Vážený brat Jiří Balajka, podpredseda DR Bratislava, dovoľ, aby som Ti poprial k Tvojmu výročiu 85. narodenín, nechce sa tomu ani veriť. Vek 85 rokov je úžasný vek. Preto dovoľ, aby sme Ti vyprosili Božie požehnanie.

Ďakujem Ti za Tvoju prácu pre CČSH na Slovensku. Tešíme sa tiež, že sa zúčastňuješ všetkých podujatí našej cirkvi na Slovensku. **Jan Hradil, biskup**

Nabídka ubytování

Náboženská obec Besednice se sídlem v Kaplici nabízí v období květen - říjen možnost ubytování pro jednoho až dva návštěvníky v přístavbě místní Kaple Betlémské. Více na tel. 773 557 979, případně mailové adrese: pruhovane-tricko@centrum.cz **Karel Filip**

Pořady s náboženskou tematikou ve vysílání Českého rozhlasu

ČRo Dvojka	
Jak to vidí... Zbigniew J. Czendlik/ sestra Angelika	8.30 neděle Aktuální názory a komentáře nezávislých osobností na dění kolem nás.
ČRo Vltava	
Spirituála	8.00 neděle Prostor pro duchovní úvahy. Pořady Duchovní Evropa a Ke kořenům.
Bohoslužba	9.00 neděle Přímé přenosy bohoslužeb.
ČRo Plus	
Vertikála	8.07 neděle Magazín aktualit a diskuse s hosty, které spojuje duchovní vnímání světa.
Nedělní Hovory	22.05 neděle Rozhovor s osobností, která má zajímavý osobní i profesní život a názory.
ČRo Radio Wave	
Hergot	18.00 neděle Neortodoxní pohled na duchovní záležitosti v souvislosti s děním světským.
REGIONÁLNÍ STANICE ČRO	
Mezi nebem a zemí	9.04 sobota Magazín o víře a spiritualitě.
Šalom alejchem	19.45 neděle Magazín o židovském životě u nás i ve světě.

www.rozhlas.cz

UPDATE

Milí čtenáři,

rádi bychom Vás informovali o tom, že vznikl nový projekt s názvem UPDATE. Hlavním cílem UPDATE je povzbudit a potěšit lidi v této těžké a nelehké době prostřednictvím videoserie. Jednotlivé díly vycházejí jednou za čtrnáct dní ve středu ve 20:00 a můžete je sledovat na facebookové stránce s názvem UPDATE nebo také na Youtube kanálu s názvem PROJEKT UPDATE.

Sleduj povzbuzení, stojt to za to.
Je na čase zažít v životě UPDATE!

Telefonát

„Je to CČSH, farský úrad Bratislava?“ Ozvalo sa v telefóne. „Môj otec v januári zomrel na koronavírus a celá rodina si želá, nech je odslúžená za neho omša. Otec Vladimír Hornof bol husita. S mamičkou chodil do katolíckeho kostola, ale sám chodil k evanjelikom. Mal kamaráta farára Karáska, jazdil za ním do Švajčiarska...“ Po tomto telefonáte som sa rozhodol, že pôjdem za rodinou Hornofovou. Sadol som do auta, smer jazdy Malé Leváre, ktoré sú malebnou, prihraničnou dedinkou pri moravských hraniciach. Navštívil som obchod s rozličným tovarom, ktorý vlastní a pracuje tam celá rodina Hornofová. V obchode ma privítal pán Petr Hornof s maminkou a rozprávali mi o ceste životom ich otecka. Bol inžinierom poľnohospodárstva a zaoberal sa genetikou kvetín. Na Vysokej škole v Ledniciach stretol svoju životnú lásku, a to Slovenku. Jeho životná cesta skončila v nemocnici v Bratislave, zomrel na koronavírus vo veku 77 rokov. Spomienka na zosnulého bude 16. 5. v Bratislave na Konventnej 11. **Jan Hradil**

Tvořte s námi Český zápas!

Milí čtenáři a příznivci Českého zápasu, budeme rádi za váš zájem přispívat svými postřehy, úvahami i formou zpráv z dění ve vašich náboženských obcích.

Uvítáme příspěvky do novinových i do barevných magazínových čísel, jejichž témata na jednotlivé měsíce roku 2021 jsou následující:

červen - biblická země Izrael

červenec - hodnoty ve společnosti a v církvi

srpen - věda a poznání

září - Ludmila a výchova dětí

říjen - poděkování za dary stvoření

listopad - smíření a odpuštění

prosinec - Vánoce

e-mail: cesky.zapas@ccsh.cz